

From: "Mirjam Mikk" <mirjam.mikk@gmail.com>
Sent: 11/3/2025 8:12:31 AM
To: "Mari-Ann Tammiste" <mari-ann.tammiste@rmk.ee>
Cc: <keskkonnaamet@keskkonnaamet.ee>
Subject: Vastus kirjale nr 3-1.1/2025/7228 (27.10.2025) / Loomade karjatamine Piirissaarel

mirjam.mikk@gmail.com ei saada teile sageli meilisõnumeid. [Lugege täpsemat teavet selle kohta, miks see on oluline](#)

Austatud Mari-Ann Tammiste

Täname teavituse ja koostöö eest seoses Piirissaare karjatamisalaga (leping nr 3-1.21/2025/278). Anname alljärgnevalt ülevaate olukorrast, põhjustest ja rakendatud meetmetest.

1. Taust ja karjatamise eesmärk

Luhaheinamaa MTÜ karjab Piirissaarel 2025. aastal pilootprojekti raames, mille eesmärk on taastada traditsiooniline karjatamine Peipsiveere looduskaitseala koosseisus oleva Piirissaarel. Keskkonnaameti Peipsiveere LKA kaitsekorralduskava (2016–2025) järgi oli karjatamine saarel varasemalt katkenud ning selle taaslustamist kavandati alates 2019. aastast pärast hooldusalade taastamist. RMK ja Keskkonnaameti ühine suund on võimaldada kaitsealadel karjatamist kui loodushoiuvahendit, mis aitab säilitada avatud niidukooslusi ja rannaniite. Luhaheinamaa MTÜ tegevus toimub kooskõlas Keskkonnaameti eesmärgiga taastada ala keskkonnaline väärtus. Taastustöö kestab kaks aastat ja lõpeb poolloodusliku koosluse (PLK) ala määramisega. Luhaheinamaa MTÜ ei ole saanud selle töö teostamiseks toetusi ning majandab võimalikult ökonoomselt, et saavutada taastamise eesmärk piiratud vahenditega.

2. Hiljutised juhtumid ja nende põhjused

Viimase kahe kuu jooksul on esinenud üksikuid juhtumeid, kus loomad on pääsenud karjamaalt väljapoole.

Juhtumid olid lokaalsed ning nende peamised põhjused olid järgmised:

- metsloomade (sh põtrade) tekitatud kahjustused ajutistele elektrikarjuse lõikudele;
- tuul ja veetaseme kõikumine madalal rannaribal, mis põhjustasid karjuse maanduse häireid;
- tehnilised probleemid pingetaseme hoidmisel niiskes pinnases;
- metssead, kes liiguvad vabalt ja lõhuvad aedu – nende turjakõrgus on keskmiselt 90 cm ning sellest tulenevalt kahjustatakse just madalaid karjalinte. Meie andmetel on RMK-l sellest samuti teave olemas.

Kõik kahjustused avastati ja kõrvaldati esimesel võimalusel. Loomad toodi tagasi kasutusmaale ning karjaaedade tugevdamine on pidevas protsessis.

3. Rakendatud ja kavandatud meetmed

Oleme olukorra lahendamiseks ja kordumise vältimiseks rakendanud järgmised sammud:

- karjaaed on tugevdatud ja osaliselt uuendatud (lisatud topeltraadid ning uued maandused);
- elektrikarjuse süsteem on uuendatud ning paigaldatud on pingeadur pidevaks kontrolliks;
- järelevalve on tihendatud – saarel viibiv vastutav isik teeb kontrollkäigud igapäevaselt ja pärast tormi;
- kavandamisel on karjatamisalade ümberpaigutamine kõrgematele aladele, et vähendada tormikahjustuste riski.

Aiad on ehitatud Lääne-Eesti saartel toimunud PLK hoolduse kogemuse põhjal. Kasutati 1,5 m pikkuseid terasvardaid, isolaatorid ja üksikut liini 7 kiulise karjalindiga, mis paikneb 0,7 m kõrgusel. Tänu metssigade liikumisele on vajalik 1500 terasvarrast asendada pikemate vastu, et tõsta elektriliini kõrgemale ja võimaldada loomadele läbipääs altpoolt ilma aedu rikkumata. Täiskasvanud metssea turjakõrgus on 90 cm.

Loodame koostöös RMK ja Keskkonnaametiga käivitada virtuaalse karjatamise pilootprojekti, mis võimaldab loomi tulevikus hallata digitaalselt, vähendades füüsiliste aedade hooldusvajadust ning suurendades bioturvalisust.

4. Koostöö kohalike ja ametkondadega

Oleme loonud otsekommunikatsiooni saarevahiga ja teavitanud kohalikke elanikke kontaktidest, et tagada kiire info liikumine võimalike juhtumite korral. Samuti teeme koostööd Keskkonnaametiga karjatamise mõjude hindamisel ning PRIA-ga võimalike looduskaitseliste hooldustoetuste rakendamisel tulevikus.

5. Kokkuvõte

Palume vabandust tekkinud ebamugavuste pärast ning kinnitame, et karjatamise olukord on tänaseks kontrolli all. Luhaheinamaa MTÜ jätkab Piirissaarel karjatamist kooskõlas RMK lepingutingimuste ja Peipsiveere LKA kaitse-

eesmärkidega, et säilitada väärtuslikud niidukooslused ja taastada saare looduslik maastik.

Lugupidamisega,

Mirjam Mikk
Luhaheinamaa MTÜ juhatuse liige
luhaheinamaa@gmail.com